

Teza

W każdym postępowaniu prawnym podstawowe znaczenie ma kwestia jego dopuszczalności. Jako organ odwoławczy, WKDSC zobowiązana jest z urzędu, w pierwszej kolejności, do kontroli formalnej orzeczenia wydanego w pierwszej instancji.

Jedną z negatywnych przesłanek dopuszczalności prowadzenia postępowania dyscyplinarnego jest ustanie stosunku pracy obwinionego. Zgodnie z przepisem § 25 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego, postępowanie dyscyplinarne umarza się jeśli ustał stosunek pracy obwinionego.

Naruszenie obowiązku

przestrzegania Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i innych przepisów prawa, dochowywania tajemnicy ustawowo chronionej, godnego zachowania w służbie i poza nią.

Naruszenie zasady sc lub zasady etyki ksc

Nie wskazano w orzeczeniu.

DSC.WK.6402.1.2023.BB

Warszawa, dnia 6 września 2023 r.

ORZECZENIE

Wyższej Komisji Dyscyplinarnej Służby Cywilnej

Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej w składzie:

Przewodniczący składu orzekającego: Cezary Zaremba

Członkowie:

Rafał Haczekiewicz
Dawid Pluta
Michał Frączkiewicz
Jacek Woźniak

Protokolant: Bogusława Baprawska

przy udziale

M. O. - Rzecznika Dyscyplinarnego do Spraw Członków Korpusu Służby Cywilnej urzędu w G.,

A. M. – Obwinionego.

po rozpoznaniu w dniu 6 września 2023 r. sprawy z odwołania A. M. od orzeczenia Komisji Dyscyplinarnej do Spraw Członków Korpusu Służby Cywilnej urzędu w G. z dnia 7 grudnia 2022 r., uznającego Obwinionego winnym tego, że w dniach 8-9 listopada 2021 roku w S. skopiował, a następnie przekazał do sądu w swojej sprawie dane zawierające nazwiska i imiona kontrolujących pracowników urzędu w G., liczby i ustaleń kontroli przeprowadzonych w okresie od 01.01.2021 r. do 24.09.2021 r. przez tych pracowników, a także informacje nt. kontrolowanych podatników, takie jak imię i nazwisko, adres zamieszkania, PESEL oraz NIP czym naruszył przepisy dot.:

- tajemnicy skarbowej tj. art. 294 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540 z późn. zm.), § 14 pkt 10 Regulaminu pracy w urzędzie w G. - stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 58/2020 Dyrektora urzędu w G. z dnia 4 sierpnia 2020 r., § 34 pkt 5 Regulaminu organizacyjnego urzędu w G. - Załącznik do zarządzenia nr 90/2021 Dyrektora urzędu w G. z dnia 13 sierpnia 2021 r.,
- ochrony danych osobowych tj. art. 5 ust. 1 lit. „a” , art. 5 ust. 1 lit. "b" art. 5 ust. 1 lit. „c”, art. 6 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016), § 14

pkt 1, § 21 ust. I,
§ 23 ust. I, § 24 ust. I zarządzenia Kierownika urzędu z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie wprowadzenia Polityki Ochrony Danych Osobowych (Dz. Urz. (...) z 2020 r. poz. 37), Zapisów 6.1, 6.3, 6.4 i 6.7 Polityki Ochrony Danych Osobowych urzędu w G. - załącznik do zarządzania nr 45/2020 Dyrektora urzędu w G. z dnia 16 czerwca 2020 r.

przez co naruszył jednocześnie obowiązki członka korpusu służby cywilnej określone w art. 76 ust. 1 pkt 1, art. 76 ust. 1 pkt 5 i art. 76 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1691 z późn. zm.) nakazujących przestrzeganie Konstytucji RP i innych przepisów prawa, dochowanie tajemnicy ustawowo chronionej oraz godne zachowywanie się w służbie i poza nią i wymierzającego karę określoną w art. 114 ust. 1 pkt 4 ustawy o służbie cywilnej w postaci obniżenia wynagrodzenia zasadniczego o 25 % przez okres 6 miesięcy

na podstawie art. 113 ust. 2 oraz art. 126 ust. 3 w związku z art. 127 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej oraz § 31 ust. 1 pkt 3 w zw. z § 25 pkt 1 i § 36 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2009 r. w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w służbie cywilnej (Dz. U. Nr 60, poz. 493)

postanawia

uchylić orzeczenie Komisji Dyscyplinarnej I instancji w całości i umorzyć postępowanie dyscyplinarne wobec Obwinionego

Cezary Zaremba

Rafał Haczekiewicz

Dawid Pluta

Michał Frączekiewicz

Jacek Woźniak

UZASADNIENIE

Dyrektor urzędu w G. B. B.-C., dowiedziała się o możliwości naruszenia obowiązków pracowniczych przez Obwinionego w dniu 31.03.2022 r. zapoznając się z załącznikiem do pozwu Obwinionego w sprawie

z zakresu prawa pracy dotyczącej oceny okresowej tj. z zawartością płyty CD-R. Odpis pozwu Obwinionego z załącznikami przedłożył Dyrektor K. R. - radca prawny wraz z przygotowaną odpowiedzią na pozew. Płytę CD-R B. B.-C. przeglądała ze swoją zastępczynią W. G., odpowiadającą za Pion Personalny, otwierając każdy plik znajdujący się na płycie z osobna.

Dyrektor urzędu w G. po zapoznaniu się z zawartością płyty CD-R oraz stwierdzeniu, iż znajdują się na niej dane osobowe oraz informacje chronione tajemnicą skarbową w dniu 1.04.2022 r. wydała polecenie wszczęcia postępowania wyjaśniającego. Pismo skierowane do Rzecznika Dyscyplinarnego do Spraw Członków Korpusu Służby Cywilnej urzędu w G. (zwanego dalej Rzecznikiem Dyscyplinarnym) podpisała W. G. - zastępca dyrektora, działająca z upoważnienia Dyrektora.

Pismem z dnia 20 czerwca 2022 r. Rzecznik Dyscyplinarny skierował do Komisji Dyscyplinarnej do Spraw Członków Korpusu Służby Cywilnej urzędu w G. wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego w stosunku do A. M., urzędnika służby cywilnej, świadczącego pracę w urzędzie w G. na stanowisku starszego eksperta (...) obwinionego o to, że w dniach 8-9 listopada 2021 roku w S. skopiował, a następnie przekazał do sądu w swojej sprawie dane zawierające nazwiska i imiona kontrolujących pracowników urzędu w G., liczby i ustaleń kontroli przeprowadzonych w okresie 01.01.2021 r. do 24.09.2021 r. przez tych pracowników, a także informacje nt. kontrolowanych podatników, takie jak imię i nazwisko, adres zamieszkania, PESEL oraz NIP czym naruszył przepisy dot.:

- tajemnicy skarbowej tj. art. 294 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja, § 14 pkt 10 Regulaminu pracy w urzędzie w G. - stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 58/2020 Dyrektora urzędu w G. z dnia 4 sierpnia 2020 r., § 34 pkt 5 Regulaminu organizacyjnego urzędu w G. - Załącznik do zarządzenia nr 90/2021 Dyrektora urzędu w G. z dnia 13 sierpnia 2021 r.,
- ochrony danych osobowych tj. art. 5 ust. 1 lit. „a”, art. 5 ust. 1 lit. „b” art. 5 ust. 1 lit. „c”, art. 6 ust. I rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L119 z 04.05.2016), § 14 pkt 1, § 21 ust. I, § 23 ust. I, § 24 ust. I zarządzenia Kierownika Urzędu z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie wprowadzenia Polityki Ochrony Danych Osobowych (Dz. Urz. (...) z 2020 r. poz. 37), Zapisów 6.1, 6.3, 6.4 i 6.7 Polityki Ochrony Danych

Osobowych urzędu w G. - załącznik do zarządzania nr 45/2020 Dyrektora urzędu w G. z dnia 16 czerwca 2020 r.

tym samym naruszając obowiązki członka korpusu służby cywilnej wynikające z art. 76 ust. 1 pkt 1, art. 76 ust. 1 pkt 5 i art. 76 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r.

o służbie cywilnej nakazujących przestrzeganie Konstytucji RP i innych przepisów prawa, dochowanie tajemnicy ustawowo chronionej oraz godne zachowanie się w służbie i poza nią.

Rzecznik Dyscyplinarny w przedmiotowym wniosku wniósł o ukaranie Obwinionego karą dyscyplinarną obniżenia stopnia służby cywilnej z II na I.

Po przeprowadzeniu rozpraw i rozpatrzeniu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego skład orzekający Komisji Dyscyplinarnej I instancji doszedł do przekonania, iż Obwinionemu A. M. należy przypisać popełnienie zarzucanego mu we wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego deliktu polegającego na tym, że

w dniach 8-9 listopada 2021 roku w S. skopiował, a następnie przekazał do sądu w swojej sprawie dane zawierające nazwiska i imiona kontrolujących urzędu w G., liczby i ustaleń kontroli przeprowadzonych w okresie 01.01.2021 r. do 24.09.2021 r. przez tych pracowników, a także informacje nt. kontrolowanych podatników, takie jak imię i nazwisko, adres zamieszkania, PESEL oraz NIP.

Komisja Dyscyplinarna I instancji zbadła także możliwość wystąpienia w niemniejszej sprawie przedawnienia i uznała, że wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wpłynął do Komisji przed upływem 3 – miesięcznego terminu wynikającego z art. 113 ust. 2 ustawy o służbie cywilnej, a więc postępowanie w niniejszej sprawie mogło być prowadzone.

Obwiniony nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Stwierdził, iż miał prawo do przetwarzania danych osobowych, które przekazał do Sądu, a ponadto - jego zdaniem informacje znajdujące się na płycie CD-R nie były chronione tajemnicą skarbową. A. M. zaznaczył, iż przekazał dane i informacje w odwołaniu do sądu pracy w granicach przysługującego mu prawa do obrony. Jego zdaniem miał prawo dysponować tymi danymi i informacjami, ponieważ wszedł w ich posiadanie legalnie.

Nie zgadzając się z argumentami podniesionymi przez Obwinionego Komisja Dyscyplinarna I instancji w obszernym uzasadnieniu wskazała jakie przepisy naruszył Obwiniony. W zakresie ochrony danych osobowych były to przepisy:

- rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych

osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016),

- zarządzenia Kierownika urzędu z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie wprowadzenia Polityki Ochrony Danych Osobowych (Dz. Urz. (...) z 2020 r. poz. 37),

- ustawy o ochronie danych osobowych.

Natomiast w zakresie tajemnicy skarbowej były to przepisy Ordynacji podatkowej.

W ocenie Komisji Dyscyplinarnej I Instancji zeznania występujących w sprawie świadków, jak i pozostały zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie budziły żadnych wątpliwości, co do okoliczności popełnienia przez Obwinionego zarzucanego mu czynu. Zeznania świadków był spójne i korespondujące ze sobą. Jednocześnie zaprzeczyły przyjętej przez Obwinionego linii obrony. Komisja Dyscyplinarna I instancji uznała wyjaśnienia Obwinionego za próbę uniknięcia odpowiedzialności za swoje zachowanie. Nie znalazło bowiem potwierdzenia w sprawie twierdzenie Obwinionego, że miał on prawo do przetwarzania danych osobowych przekazanych do sądu pracy w ramach przysługującego mu prawa do obrony swojego interesu. Wręcz przeciwnie Obwiniony działał tutaj niezgodnie z przyznanym mu przez administratora tych danych upoważnieniem. Co więcej Obwiniony przekazał do sądu dane i informacje objęte tajemnicą skarbową, co również znalazło w pełni potwierdzenie w materiale dowodowym.

Komisja Dyscyplinarna I instancji wskazała w uzasadnieniu, że wymierzając Obwinionemu karę wzięła pod uwagę stopień winy i rodzaj czynu stanowiącego naruszenie obowiązków członka korpusu służby cywilnej, jego skutki oraz zachowanie się Obwinionego przed popełnieniem czynu stanowiącego naruszenie obowiązków członka korpusu służby cywilnej i po jego popełnieniu. Podkreśliła, iż zachowanie Obwinionego nosiło znamiona zachowania umyślnego. Obwiniony celowo skopiował pliki otrzymane od przełożonej do wiadomości i służbowego wykorzystania w celu osiągnięcia korzyści osobistej w sporze z pracodawcą przed sądem pracy. Obwiniony zdawał sobie również sprawę z tego, że materiały przekazane do sądu zawierają dane osobowe i informacje chronione tajemnicą skarbową. Komisja Dyscyplinarna I instancji wzięła również pod uwagę okoliczność posiadania przez Obwinionego istotnego doświadczenia w wykonywaniu zadań w zakresie kontroli podatkowych, celno-skarbowych i postępowań podatkowych oraz fakt posiadania statusu urzędnika służby cywilnej. Okoliczności te

- zdaniem Komisji Dyscyplinarnej I instancji - świadczą, iż Obwinionemu należy stawiać wyższe wymagania w zakresie wiedzy i zasad postępowania przy wykonywaniu powierzonych obowiązków.

Naruszenie zasady legalizmu, praworządności i zaufania obywateli do organów administracji publicznej świadczy o nieprzestrzeganiu przepisów prawa, co niesie za sobą zawsze negatywne skutki. Wpływa, bowiem nie tylko na negatywną ocenę rzetelności w wykonywaniu obowiązków, ale skutkować może powstaniem negatywnych relacji z obywatelami oraz relacji między współpracownikami a także może nie sprzyjać kształtowaniu pozytywnego wizerunku służby cywilnej i urzędu, w którym zatrudniona jest osoba naruszająca ww. zasadę. To samo odnosi się do naruszenia zasady dochowania tajemnicy ustawowo chronionej. Przy orzekaniu o wymiarze kary wzięto pod uwagę dotychczasowe opinie o Obwinionym, które były pozytywne. Nie pominięto również faktu, iż zachowanie Obwinionego miało w jego dotychczasowej pracy charakter jednostkowy. Na korzyść Obwinionego przemawiał również fakt jego niekaralności za przewinienia służbowe. Na niekorzyść Obwinionego oddziaływały natomiast takie okoliczności jak, próba przerzucenia części odpowiedzialności na inne osoby (np. przełożonych) wskazujący na naruszenie zasady lojalności. Nie bez znaczenia pozostawała okoliczność, iż w sprawie nie doszło do powstania istotnych skutków powodujących uszczerbek finansowy po stronie pracodawcy, czy osób, których dane osobowe zostały ujawnione. Dane osobowe oraz objęte tajemnicą skarbową zostały przekazane i ujawnione sądowi, a więc instytucji, której pracownicy - co do zasady - zobowiązani są do przestrzegania w tajemnicy informacji, z którą się zapoznają oraz pracownikom urzędu w G., którzy z mocy prawa są obowiązani do przestrzegania tajemnicy skarbowej. Na niekorzyść Obwinionego przemawiał brak wyrażenia skruchy i oświadczenie, że podjąłby podobną decyzję ponownie. Także nie bez znaczenia były poniesione już konsekwencje przez Obwinionego tj. przeniesienie do innej komórki organizacyjnej i odebranie upoważnień do przetwarzania danych. W tej sytuacji, zdaniem Komisji Dyscyplinarnej I instancji, karą adekwatną do stopnia zawinienia Obwinionego, rodzaju czynu stanowiącego naruszenie obowiązków członka korpusu służby cywilnej, jego skutków oraz zachowania się Obwinionego przed popełnieniem czynu stanowiącego naruszenie obowiązków członka korpusu służby cywilnej i po jego popełnieniu, była kara dyscyplinarna w postaci obniżenia wynagrodzenia zasadniczego o 25 % na okres 6 miesięcy.

Od powyższego orzeczenia Obwiniony złożył odwołanie w dniu 16 stycznia 2023 r.

Skarżonemu orzeczeniu zarzucił co następuje.

1. Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia przez:
 - pominięcie ustalenia istotnych okoliczności popełnienia czynu, w tym

poprzedzających jego dokonanie i stanowiących jego bezpośrednią przyczynę, przez co nie ustalono jego charakteru, a także prawnej możliwości przypisania winy Obwinionemu - co ma wpływ nie tylko na wymiar kary, ale również może powodować wyłączenie karalności,

- ustalenie, że Obwiniony działał w celu osiągnięcia korzyści osobistej, za którą uznano korzystne rozstrzygnięcia w postępowaniu z zakresu prawa pracy (co narusza art. 45 Konstytucji, który stanowi, że każdy ma prawo do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy oraz rzetelnego rozpoznania sprawy),
- nie ustalenie przyczyny dla której radca prawny będący pełnomocnikiem w sprawie, nie zapoznał się z dowodami w sprawie zawartymi na płycie dołączonej do przekazanego przez Sąd pozwu ani na etapie sporządzania odpowiedzi na ten pozew ani później, czym dał wyraz przekonaniu o maksymalnym, nie mającym oparcia w prawie radykalizmie w dochowywaniu tajemnic prawnie chronionych,
- przyjęcie, że zachowanie Obwinionego spowodowało, już na etapie postępowania dyscyplinarnego, ujawnienie tajemnicy skarbowej „przynajmniej dwóm osobom nieuprawnionym” w tym Rzecznikowi Dyscyplinarnemu;

2. Obrazę prawa materialnego poprzez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie:

- artykułu 6 ust 1 rozporządzenia parlamentu europejskiego pkt d oraz pkt f - na skutek nie uwzględnienia treści art. 4 pkt 10 zawierającego definicję „osoby trzeciej”, w której Obwiniony się mieści;
- art. 76 ust. 1 pkt 1 ustawy o służbie cywilnej przez nie wskazanie, których dokładnie przepisów Konstytucji RP nie dochował Obwiniony,
- art. 76 ust. 1 pkt 7 ustawy o służbie cywilnej, nakazującego godne zachowanie przez zastosowanie go wbrew dyrektywom zawartym w § 14 Zarządzenia Nr 70 Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2011 r. w sprawie wytycznych w zakresie przestrzegania zasad służby cywilnej oraz w sprawie zasad etyki korpusu służby cywilnej,
- niezastosowanie konstytucyjnej zasady domniemania niewinności, przez nieuzasadnione przywołanie w uzasadnieniu dwóch przepisów karnych, do których naruszenia wg Komisji potencjalnie dojść mogło, jako okoliczności wpływających na stopień winy obwinionego,
- oraz art. 113 ust. 2 ustawy o służbie cywilnej oraz art. 125 ust. 1 w związku z art. 124 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej.

3. Obrazę przepisów postępowania, tj. § 22 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów

z 9 kwietnia 2009 r. w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w służbie cywilnej, który nakazuje Komisji dyscyplinarnej wyczerpująco zebrać i wszechstronnie rozpatrzyć materiał dowodowy, na podstawie którego należy ustalić fakty mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy poprzez:

- przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów, poprzez uznanie za spójne i korespondujące ze sobą zeznań świadków, które były jawnie sprzeczne,
- pominięcie w uzasadnieniu oceny zeznań świadków w zakresie w jakim były sprzeczne, nie wskazanie którym zeznaniom nie dano wiary i dlaczego, a także uznanie okoliczności popełnienia czynu podnoszone przez obwinionego za próbę przerzucenia odpowiedzialności za swoje działanie na przełożonych,
- niedopuszczalną ocenę zeznań Obwinionego, jako nielojalnego zachowania wobec przełożonych.

Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej po przeprowadzeniu rozprawy zważyła i ustaliła, co następuje.

Zgodnie z § 34 rozporządzenia w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w służbie cywilnej, WKDSC rozpatruje odwołanie od orzeczenia komisji dyscyplinarnej wydanego w I instancji, w granicach zarzutów podniesionych w odwołaniu.

W każdym postępowaniu prawnym podstawowe znaczenie ma kwestia jego dopuszczalności. Jako organ odwoławczy, WKDSC zobowiązana jest z urzędu, w pierwszej kolejności, do kontroli formalnej orzeczenia wydanego w pierwszej instancji.

Jedną z negatywnych przesłanek dopuszczalności prowadzenia postępowania dyscyplinarnego jest ustanie stosunku pracy obwinionego. Zgodnie z przepisem § 25 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie postępowania wyjaśniającego

i postępowania dyscyplinarnego, postępowanie dyscyplinarne umarza się jeśli ustał stosunek pracy obwinionego. Stosunek pracy Obwinionego ustał z dniem 20 lutego 2023 r. na skutek rozwiązanie go w drodze porozumienia stron.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w sentencji.

POUCZENIE

Od niniejszego orzeczenia Stronom oraz Szefowi Służby Cywilnej przysługuje odwołanie do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania Obwinionego sądu apelacyjnego – sądu pracy i ubezpieczeń społecznych w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem Wyższej Komisji Dyscyplinarnej Służby Cywilnej.

Cezary Zaremba

Rafał Haczekiewicz

Dawid Pluta

Michał Frączekiewicz

Jacek Woźniak